

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Oponentka:

Mgr.art. Eva Kyselová, PhD.

Diplomantka:

Judita Brodská

Název oponované práce:

SPECIFIKA PROVOZOVÁNÍ KABARETU ČERVENÁ SEDMA

Text posudku:

Bakalárska diplomová práca Judity Brodskej odráža autorkin profesný záujem o kabaret, s ktorým má ako produkčná Cabaretu Calembour aj praktické skúsenosti. Vo svojom výskume sa ale vracia o viac než sto rokov naspäť a centrom jej pozornosti sa stáva legendárna Červená sedma (ďalej len ČS).

Už v názve si diplomantka stanovila jasný zámer, sledovať a analyzovať špecifiká prevádzky ČS, a položila si hypotetickú otázku, do akej miery je možné aplikovať tieto postupy v súčasných podmienkach pri dnešnej kabaretnej praxi.

Diplomová práca sa člení na osem kapitol, ktoré nesú pomerne skromné a stručné názvy (Historie, Eduard Bass, Rokoko, atd.). Hneď v úvode diplomantka naznačí viac než pravdepodobnú súvislosť kabaretu ČS s ďalším povojnovým vývojom českého divadla (hnutie malých javiskových foriem) a vytvorí tiež širší oblúk až k najaktuálnejšej podobe, ktorú predstavuje už viac než dekádu súbor Cabaret Calembour. Hoci je táto úvaha logická a prirodzená, autorka sa hlbším presahom a kontextom nevenuje, naopak, ostáva len v medziach konštatovania, prípadne poukazuje na aspekty, ktoré vypovedajú viac o priestore než o poetike alebo produkčnom zázemí. Podobne je to so zásadnou otázkou, ktorú si práca kladie, a síce, ako má vyzerat' ideálny kabaret, je dnes táto myšlienka uskutočniteľná? Odpoveď je záporná ale znova, bez razantnejšej argumentácie.

Pojem kabaret počas rokov už prešiel mnohými fázami interpretácie, devalvácie a možno by práve toto zamyslenie naviedlo diplomantku od etymologického výkladu až možno k pokusom o výklad pojmu v kontextoch kulturologických, sociologických, umenovedných, atd., kde by mohla nájsť vhodný priestor pre polemiku. I tak je chvályhodné, že sa autorka venuje aj stručnému exkurzu do dejín európskeho kabaretu aj s ohľadom na vstup kabaretu do českého kultúrneho priestoru, hoci niektoré tvrdenia by si zaslúžili pevnejšiu oporu v prameňoch.

Vznik ČS mapuje práca od úplných počiatkov, tj. od amatérského študentského královohradeckého spolku Mansarda až k slávnej pražskej ére profesionálneho kabaretu na scéne Rokoka alebo Centralu, ktorú už autorka rozoberá predovšetkým z hľadiska produkčného, respektive prevádzkového, sleduje jej vrcholy ale aj stagnáciu. Škoda, že sa ale len okrajovo alebo nijak nezaobrá vývojom poetiky, umeleckým rastom súboru s ohľadom na konkurenciu, obzvlášť ak uvážime, že gros diplomovej práce tvorí vlastne historický pohľad na ČS. Každá z osobností ČS sa spomenie v daných súvislostiach, ale práci by svedčalo, ak by práve všetky mali napríklad v prílohe alebo poznámke pod čiarou

stručné medailóny, ktoré by zmapovali, či skúsenosti z ČS zúročili ďalej v iných projektoch alebo na iných scénach.

Samostatná kapitola je venovaná príručke Jak se dělá kabaret, Červeného a Bassa, kde autorka kriticky reflektuje ambíciu oboch autorov, ktorá sa napokon nerealizovala v plánovanej podobe hutného návodu. Na druhej strane, poukazuje na stav vtedajšej kultúry a zábavného priemyslu, stavu publika, o čom svedčia na pohľad lakonické komentáre, ktoré diplomantka cituje. I v tom je ale podstatný historický odkaz, ktorý približuje dobové konvencie.

Záver práce prináša zaujímavu kladenú polemickú otázku, do akej miery dnes môžeme hovoriť o kabarete, akým vývojom prešiel samotný pojem, je alebo nie je aktuálny odkaz Bassa a Červeného a ich príručky. Takto formulované ciele by si zaslúžili ale miesto skôr v úvode práce, aby stanovili jasnejší cieľ. Napokon, autorka dochádza k tomu, že nie je dnes možné naplno realizovať koncept kabaretu, o ktorý sa úspešne pokúsili tvorcovia ČS, ale súčasne na jej odkaz reagujú a nadväzujú mnohé iné súbory. Tu ale práca končí, hoci práve tu mohla tzv. začať.

Pozitívne hodnotím voľbu témy, jej zameranie a pokus o priblíženie dobovej produkčnej praxe a prevádzky, autorka sa miestami darí popisom detailov alebo zdanlivo nepodstatných aspektov vyzdvihnúť špecifické okolnosti a podmienky fungovania kabaretu, ktoré sa často nemohli porovnávať s bežnou divadelnou prevádzkou, to sa týka predovšetkým finančnej rozvahy, priestorových možností ale aj cieľovej skupiny. V tomto je určite podstatný priestor, ktorý autorka venuje etape rekonštrukcie sály Central, ktorú si ČS pre seba zrenovovala, a ktorá v mnohom nemá v českom nielen kabarete obdobu.

Diplomantka si uvedomuje, že ČS otvorila dvere kontinuite českého kabaretu, správne si všíma a vymenováva mnohé súčasné súbory alebo aktivity, ale je škoda, že tieto tézy ostávajú v medziach asociácií a nie hlbšej komparácie, a že obchádza bohatú históriu českého divadla, v ktorej zanechal výraznú stopu práve kabaret, napríklad v období medzivojnovnej avantgardy.

Za problematické považujem štrukturálne členenie práce, akoby chýbalo disciplinovanejšie rozdelenie na uzavreté myšlienkové celky, do ktorých opakovane skáču údaje alebo príklady z dnešnej praxe, už ale bez následného rozvinutia. Absentuje aj stručné oboznámenie s metodologickým prístupom, o ktorom sa dozvieme len v závere na s. 39, že išlo o „shromáždění co největšího množství důvěryhodných informací o jejich fungování.“ Tieto fakty ale mohli prejsť ešte ďalšou analyticko-kritickou fázou porovnania s nasledujúcim výskumom, moderným uvažovaním nad kabaretom. Diplomantka pracuje s množstvom zaujímavej literatúry a prameňov, vyberá skutočne trefné pasáže, ktoré cituje alebo parafrázuje, ale nijak ich medzi sebou nekonfrontuje, nijak ich nekofrontuje ani s vlastným pokusom o kritický názor.

V práci sa nájdu aj štylistické výkyvy – objavuje sa nejednotný štýl, množstvo hovorových fráz, skratiek alebo zjednodušení, nepresného použitia názvu ČS (Sedmičkáři, Sedma), text miestami nadobúda až anekdotický ráz, napr. na s.31 sa popisuje, ako sa ČS dostala k posobisku v sále Central, „Srpnového večera se však schází „sedmičkáři“ na Žofíně, kde si dávají na povzbuzení láhev vermutu a jdou do Centralu vyjednávat.“ Iste by práci prospelo, ak by udržala vecnejší a odbornejší štýl.

K formálnym drobnostiam patria len chýbajúce čísla strán pri opakovanom citovaní, IBID., a pri publikáciách s viac než jedným autorom, aj ten druhý (tretí, atď) musí byť uvedený rovnako, tj. prvé priezvisko a potom krstné meno.

Diplomovú bakalársku prácu doporučujem k obhajobe a po úspešnej obhajobe navrhujem hodnotenie známkou...

Otázka(y) k obhajobe:

1. Na s. 29 píšete, „Ono oddané publikum je zároveň i slabinou, neboť nedává možnost a prostor jiným a novým divákům k zakoupení vstupenek na představení. Může se kabaret dál kvalitně vyvíjet, pokud se mu nedostává neustále čerstvá zpětná divácká vazba?“ skúste si na túto otázku odpovedať v kontexte svojej vlastnej praxe v Cabarete Calembour a s ohľadom na umelecké napredovanie tohoto súboru.
2. V čom vidíte stále aktuálnu inšpiráciu Bassovej a Červeného príručky o kabarete aj pre súčasný kabaret, ktorý už existuje v iných súvislostiach kultúrnej politiky, financovania, nárokov publika, umeleckej konkurencie?

Bakalárskou diplomovou práci k obhajobe **/doporučuji - nedoporučuji/**

Datum: 14.6. 2021

Podpis: